

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ: ΟΥΓΓΑΡΙΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Γενικά χαρακτηριστικά της χώρας	σελ. 2
2. Οικονομία της Ουγγαρίας	σελ. 3
3. Μακρο-οικονομικά στοιχεία	σελ. 4
4. Ενεργειακή πολιτική	σελ. 5
5. Το τραπεζικό σύστημα της Ουγγαρίας	σελ. 6
6. Μορφές επιχειρήσεων και διαδικασίες ίδρυσης εταιρείας	σελ. 7
7. Φορολογικό καθεστώς-Κοινωνική ασφάλιση	σελ. 7
Εταιρικός φόρος	
Φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων	
Εισφορές κοινωνικής ασφάλισης	
Φ.Π.Α.	
8. Θεσμικό πλαίσιο Επενδύσεων	σελ. 8
9. Ξένες επενδύσεις στην Ουγγαρία	σελ. 8
10. Επενδυτικό περιβάλλον	σελ. 9
11. Δημόσιοι Διαγωνισμοί/Κρατικές Προμήθειες	σελ. 10
12. Εμπορική πολιτική της Ουγγαρίας-Σήμανση- Συμμετοχή σε Διεθνείς Οργανισμούς	σελ. 10
13. Διεθνείς εμπορικές συναλλαγές της Ουγγαρίας	σελ. 10
14. Διμερείς οικονομικές και εμπορικές σχέσεις Ελλάδος-Ουγγαρίας	σελ. 12
Διμερές θεσμικό πλαίσιο με την Ελλάδα	
Διμερείς Εμπορικές Συναλλαγές	
15. Ελληνικές επενδύσεις στην Ουγγαρία	σελ. 15
16. Τουριστικός τομέας	σελ. 15
17. Τομέας μεταφορών	σελ. 16
18. Γενικά στοιχεία για τον κλάδο τροφίμων στην Ουγγαρία	σελ. 17
19. Σήμανση προϊόντων, προωθητικές ενέργειες διαφήμισης και προβολής	σελ. 18
20. Επιχειρηματική δραστηριοποίηση στην ουγγρική αγορά	σελ. 18

1. Γενικά χαρακτηριστικά της χώρας

Η Ουγγαρία βρίσκεται στο κέντρο της Γηραιάς Ηπείρου, στο λεκανοπέδιο των Καρπαθίων, καλύπτοντας συνολική επιφάνεια 93.030 τετρ. χλμ. ή το 1% περίπου της Ευρώπης. Εκτείνεται σε απόσταση 268 χλμ. από το βορρά έως το νότο και 526 χλμ. από τα δυτικά στα ανατολικά. Ως περικλειστη χώρα, διαθέτει μόνο χερσαία σύνορα, συνολικής έκτασης 2.171 χιλιομέτρων. Συνορεύει με επτά συνολικά χώρες: στα δυτικά με την Αυστρία (366 χλμ.), στα νότια με τη Σερβία (151 χλμ.) και την Κροατία (329 χλμ.), στα νοτιοδυτικά με τη Σλοβενία (102 χλμ.), στα νοτιοανατολικά με τη Ρουμανία (443 χλμ.), στα βορειοανατολικά με την Ουκρανία (103 χλμ.) και στα βόρεια με τη Σλοβακία (677 χλμ.).

Σχεδόν το 75% της συνολικής επιφάνειας της χώρας είναι πεδιάδες, το 20% είναι λοφώδεις εκτάσεις (με ύψος χαμηλότερο των 400 μέτρων), ενώ περίπου 5% είναι χαμηλοί ορεινοί όγκοι ύψους από 400 έως 1.000 μέτρα. Η ψηλότερη κορυφή της χώρας ονομάζεται Κέκες (Kékes-teto με 1.014 μέτρα υψόμετρο) και βρίσκεται στην οροσειρά Μάτρα (Mátra).

Την Ουγγαρία διασχίζουν δύο μεγάλοι ποταμοί: ο Δούναβης (Duna), η κύρια υδάτινη οδός ναυσιπλοΐας της Ευρώπης, με μήκος 417 χλμ. εντός ουγγρικού εδάφους (συνολικό μήκος ποταμού 2.860 χλμ., εισερχόμενος από Αυστρία και εξερχόμενος στη Σερβία) και ο Τίσα (Tisza), με μήκος 598 χλμ. σε ουγγρικό έδαφος (συνολικό μήκος ποταμού 977 χλμ., εισερχόμενος από Ουκρανία και εξερχόμενος στη Σερβία). Στα νοτιοδυτικά της χώρας εκτείνεται η λίμνη Μπάλατον (Balaton), η μεγαλύτερη σε έκταση λίμνη της Κεντρικής Ευρώπης, συνολικής επιφάνειας 598 τετρ. χλμ., η οποία συχνά αναφέρεται και ως “ουγγρική θάλασσα”, με συνολικό μήκος 77 χλμ., πλάτος 14 χλμ. και μέσο βάθος 3,5 μέτρων.

Η Ουγγαρία χωρίζεται σε 19 διοικητικές περιφέρειες, συν αυτή της Βουδαπέστης, με το συνολικό αριθμό των Δήμων και Κοινοτήτων της χώρας να ανέρχεται σε 3.152 (328 πόλεις και 2.824 χωριά/κωμοπόλεις). Οι σημαντικότερες πόλεις είναι: η πρωτεύουσα Βουδαπέστη, χωρισμένη σε 23 Διοικητικά Διαμερίσματα, και πληθυσμό 1,7 εκατ. κατοίκων (2,5 εκατ. κάτ. με τα προάστια) η οποία αποτελεί το διοικητικό, πολιτιστικό, επιστημονικό και εμπορικό κέντρο της χώρας. Ακολουθούν οι πόλεις Ντέμπρετσεν (Debrecen, 207 χιλ. κάτ.), Σέγκεντ (Szeged, 169 χιλ. κάτ.), Μίσκολτς (Miskolc, 169 χιλ. κάτ.), Πετς (Pécs, 157 χιλ. κάτ.), Γκιोर (Győr, 130 χιλ. κάτ.), Νιρεγκιχάζα (Nyíregyháza, 117 χιλ. κάτ.), Κέτσκεμετ (Kecskemét, 112 χιλ. κάτ.), Σεκεσφεχερβάρ (Székesfehérvár, 101 χιλ. κάτ.).

Το πολίτευμα της Ουγγαρίας είναι Προεδρευόμενη Δημοκρατία, το δε Κοινοβούλιο αποτελείται από 199 μέλη που εκλέγονται για τέσσερα έτη. Οι τελευταίες βουλευτικές εκλογές διεξήχθησαν τον Απρίλιο του 2014.

Η Ουγγαρία έχει -1 ώρα διαφορά με την Ελλάδα, με εθνικό νόμισμα το ουγγρικό φιορίνι-HUF (μέση ισοτιμία 2015: 1 € = 309,90 HUF, α' εξαμ. 2016: 312,68 HUF)¹ και επίσημη γλώσσα την ουγγρική. Όσον αφορά τις θρησκευτικές πεποιθήσεις, στην Ουγγαρία οι κυριότερες θρησκείες είναι: Ρωμαιοκαθολικισμός, Προτεσταντισμός (Καλβινιστές, Λουθηρανοί, Βαπτιστές) Ιουδαϊσμός. Επίσημες αργίες στη χώρα είναι οι κάτωθι: εθνικές (15 Μαρτίου, 20 Αυγούστου, 23 Οκτωβρίου), θρησκευτικές (Καθολικό Πάσχα-κινητή εορτή, Αγίου Πνεύματος-κινητή εορτή, 1 Νοεμβρίου-Αγίων Πάντων, 25 και 26 Δεκεμβρίου-Χριστούγεννα), διεθνείς (Πρωτοχρονιά-1 Ιανουαρίου, Πρωτομαγιά-1 Μαΐου).

¹ Πηγή: Κεντρική Τράπεζα Ουγγαρίας (<http://www.mnb.hu/en/the-central-bank>)

Το κλίμα της Ουγγαρίας είναι κατά βάση ηπειρωτικό και γενικά ευμετάβλητο με θερμοκρασίες που κυμαίνονται από -10°C το χειμώνα μέχρι και 35°C το καλοκαίρι, με την μέση ετήσια θερμοκρασία να είναι $11,1^{\circ}\text{C}$. Οι μέσες ετήσιες ώρες ηλιοφάνειας είναι 1.998, ενώ η μέση ετήσια βροχόπτωση είναι περίπου 600 χιλιοστά, ανάλογα βέβαια και με την γεωγραφική περιοχή της χώρας.

Ο πληθυσμός της χώρας ανέρχεται σε 9,823 εκατομμύρια κατοίκους (έτος 2015) με τη μέση πυκνότητα του πληθυσμού να είναι 107 κάτοικοι ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο. Επίσης η εθνική σύνθεση της χώρας παρουσιάζει ομοιογένεια (ποσοστό άνω του 90% είναι Ουγγρικής καταγωγής), ενώ υφίστανται και 13 επίσημα αναγνωρισμένες μειονότητες (Ρομά-αθίγγανοι που είναι η πολυπληθέστερη καθώς επίσης και γερμανικής, σλοβακικής, κροατικής και ρουμανικής προέλευσης ενώ μεταξύ των αναγνωρισμένων είναι και η ελληνική).

Η Ουγγαρία αποτελεί μέλος του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών-ΟΗΕ (1955), της Ομάδας χωρών Βίζεγκραντ (Visegrád Group-V4, Πολωνία, Ουγγαρία Τσεχία, Σλοβακία, 1991), του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου-ΠΟΕ (1995), του Βορειοατλαντικού Συμφώνου-NATO (1999) και της Ευρωπαϊκής Ένωσης-Ε.Ε. (2004).

Τα κυριότερα γεωργικά προϊόντα που παράγονται στην Ουγγαρία είναι σιτάρι και αραβόσιτος, ενώ υπάρχουν επίσης σημαντικές καλλιέργειες κριθαριού, σίκαλης, βρώμης, ζαχαρότευτλων, ηλιάνθων, κράμβης, φρούτων, οπωροκηπευτικών καθώς και αμπελοκαλλιέργειες. Σημαντικό μέγεθος της αγροτικής παραγωγής η παραγωγή οίνων και αποσταγμάτων, με γνωστότερα εξ αυτών το τοκάυ και την πάλινκα αντίστοιχα. Υπάρχει επίσης, μεταξύ άλλων, αξιόλογη κτηνοτροφική και πτηνοτροφική παραγωγή (βοοειδή, χοίροι, αιγοπρόβατα, πουλερικά). Η αλιεία είναι περιορισμένη και βασίζεται κυρίως στις λίμνες και στα ποτάμια καθώς και στα εκτροφεία ψαριών. Στο υπέδαφος της χώρας βρίσκονται ορυκτά, όπως βωξίτης, κάρβουνο, σιδηρομετάλλευμα, ουράνιο κλπ. Κατακόρυφη ανάπτυξη έχει επίσης συντελεσθεί στον βιομηχανικό τομέα με τη δημιουργία μεγάλων βιομηχανικών μονάδων στους τομείς της αυτοκινητοβιομηχανίας, των ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών, της χημικής βιομηχανίας, της φαρμακοβιομηχανίας και των ορυκτελαίων.

2. Οικονομία της Ουγγαρίας

Η κυβέρνηση του Ούγγρου Πρωθυπουργού κ. Viktor Orbán, μετά και την επανεκλογή της στις προηγούμενες βουλευτικές εκλογές (Απρ. 2014), συνέχισε την εφαρμογή μιας διαφορετικής οικονομικής πολιτικής, με ένα πρόγραμμα δράσης, που έχει ως στόχο την προώθηση της επιχειρηματικότητας, τον περιορισμό των κρατικών δαπανών, την άντληση πόρων από επικερδείς τομείς της οικονομίας (όπως ενέργεια, τηλεπικοινωνίες, τραπεζικό σύστημα) καθώς και την υποστήριξη της οικογένειας, μέσω φορολογικών ελαφρύνσεων, με παράλληλη μείωση των φορολογικών συντελεστών.

Η εν λόγω «ανορθόδοξη», όπως συχνά έχει χαρακτηριστεί, οικονομική πολιτική, συνίσταται σε μια φιλικά διακείμενη αντιμετώπιση των βιομηχανιών αλλά με ολοένα και μεγαλύτερη κρατική παρέμβαση στον τομέα των υπηρεσιών. Κινητήριοι μοχλός της ουγγρικής οικονομικής πολιτικής είναι η προσαρμογή της βιομηχανίας της χώρας στις ανάγκες της γερμανικής οικονομίας, με στόχο την αύξηση της παραγωγής. Ωστόσο η παρέμβαση είναι εντονότερη σε τομείς όπου δραστηριοποιούνται ξένες πολυεθνικές όπως στον τραπεζικό τομέα, της ενέργειας (φυσικό αέριο και ηλεκτρ. ενέργεια), τηλεπικοινωνίες, λιανεμπόριο. Προβάλλεται μάλιστα η εν λόγω πολιτική ως αποτελεσματική αφού χάρις σε αυτήν, η Ουγγαρία εξήλθε επιτυχώς της οικονομικής κρίσης του 2008.

Κεντρικό στοιχείο της οικονομικής πολιτικής της ουγγρικής κυβέρνησης ήταν η αποφυγή σύναψης συμφωνίας με το ΔΝΤ, για τη χρηματοδότηση του δημοσίου χρέους της Ουγγαρίας, καθώς

και η έξοδος της Ουγγαρίας από τη Διαδικασία Υπερβολικού Ελλείμματος (EDP) της Ε.Ε., στόχοι οι οποίοι, παρά τις αντίθετες προβλέψεις διεθνών οικονομικών οργανισμών, επετεύχθησαν.

Θεωρώντας ότι το κράτος πρόνοιας δεν μπορεί να επιβιώσει σε εποχή παγκοσμιοποίησης, η ουγγρική κυβέρνηση έχει περιορίσει το μέγεθος των κοινωνικών παροχών. Η θέσπιση μιας μοναδικής, υψηλής βαθμίδας ΦΠΑ, ύψους 27%, αποσκοπεί στην αύξηση των κρατικών εσόδων. Επειδή αυτό δεν επαρκεί, έχουν επιβληθεί μια σειρά από ειδικούς φόρους επί των τραπεζών και επί διαφόρων τομέων της οικονομίας, όπως τηλεπικοινωνίες, ενέργεια, εταιρίες λιανεμπορίου. Επίσης προωθούνται, υπό διάφορα σχήματα, ο έλεγχος της αγοράς προϊόντων καπνού και οινοπνευματωδών προϊόντων, με κύριο επιχείρημα την αποτελεσματική αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής και την αύξηση των κρατικών εσόδων.

Με το επιχείρημα την ενίσχυση της μεσαίας τάξης, έχει θεσπίσει ενιαίο επίπεδο φορολόγησης 16%, με προοπτική περαιτέρω μείωσής του στο 15%. Άλλα μέτρα έχουν χαρακτήρα ενίσχυσης ασθενέστερων, οικονομικά, στρωμάτων, όπως η απασχόληση σε δημόσιες εργασίες (π.χ. καθαρισμοί δρόμων) μεγάλου αριθμού προσώπων επί ολιγόμηνης –μη ανανεούμενης βάσης και με αποδοχές κάτω από τον κατώτατο μισθό.

Πριν από τις βουλευτικές εκλογές (Απρίλιος 2014), δόθηκαν οι πρώτες αυξήσεις του κατώτατου μισθού, μετά από επτά χρόνια, ενώ μειώθηκαν και οι τιμές στους λογαριασμούς κοινής ωφέλειας παρά τον προβληματισμό που εξέφρασαν ΔΝΤ και Ευρ. Επιτροπή για τις επιπτώσεις επί της οικονομικής θέσης των σχετικών ΔΕΚΟ.

Η ουγγρική κυβέρνηση δηλώνει ικανοποιημένη για την αποτελεσματικότητα της εφαρμοζόμενης οικονομικής πολιτικής, η οποία βασίζεται και στην αύξηση του ΑΕΠ (3,1% το α' εξάμηνο του 2015 και 1,9% το α' εξάμηνο του 2016). Πολλοί οικονομικοί αναλυτές προειδοποιούν για τις προκλήσεις που θα κληθεί να αντιμετωπίσει η ουγγρική οικονομία, υπογραμμίζοντας ότι οι ξένοι επενδυτές δεν έχουν εμπιστοσύνη στην Ουγγαρία λόγω της πολιτικής φορολόγησης των τραπεζών και των τομέων της οικονομίας που ελέγχονται από πολυεθνικές, καθώς και λόγω των πιέσεων που ασκούνται για αποχώρηση ξένων πολυεθνικών από στρατηγικούς τομείς σε ΔΕΚΟ και υπηρεσίες. Αποτέλεσμα είναι η Ουγγαρία να χάνει ανταγωνιστικότητα έναντι των γειτονικών χωρών, οι οποίες, ευρισκόμενες και αυτές δίπλα στην γερμανική αγορά, έχουν όλες ακολουθήσει ιδιαίτερα ανοικτή πολιτική έναντι ξένων επενδύσεων. Πράγματι, σύμφωνα με τον ετήσιο παγκόσμιο δείκτη ανταγωνιστικότητας του World Economic Forum, η Ουγγαρία βρίσκεται στην 69^η θέση (στοιχεία Σεπ. 2016), υποχωρώντας έξι θέσεις σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Η βαθμολογία 4,2 (σε κλίμακα 1-7) είναι η χαμηλότερη που είχε ποτέ η Ουγγαρία και την κατατάσσει στην 25^η θέση μεταξύ των 28 κ-μ της Ε.Ε. Το ΔΝΤ και η Ευρ. Επιτροπή ανησυχούν για το γεγονός ότι η κατάσταση ενδέχεται να επιδεινωθεί πολύ γρήγορα αν ελαττωθούν οι ρυθμοί ανάπτυξης της γερμανικής οικονομίας ή μειωθεί η διάθεση φθηνού χρήματος από τις διεθνείς αγορές ή η ουγγρική οικονομία δεν μπορέσει να διατηρήσει ικανοποιητικούς ρυθμούς ανάπτυξης.

3. Μακρο-οικονομικά στοιχεία

Η ουγγρική οικονομία το 2015 παρουσίασε αύξηση του ΑΕΠ κατά 2,9% (έναντι 3,5% το 2014), με το συνολικό ΑΕΠ να διαμορφώνεται σε € 108,8 δισ, ενώ το κατά κεφαλή ΑΕΠ να ανέρχεται σε € 11.056 (€ 10.015 το 2014 και € 9.911 το 2013).

Το ενοποιημένο χρέος της γενικής κυβέρνησης (general government consolidated gross debt) για το 2015 ανήλθε σε ποσοστό 75,5% επί του ΑΕΠ, έναντι ποσοστού 80,3% το 2014.

Αντίστοιχα το δημόσιο έλλειμμα για το 2015 διαμορφώθηκε στο 2,2% (2,6% το 2014 και 2,2% το 2013) επί του ΑΕΠ, σύμφωνα με την ισχύουσα μεθοδολογία υπολογισμού της Ε.Ε.(ES95).

Το ποσοστό πληθωρισμού επί του ΑΕΠ σημείωσε αποκλιμάκωση και διαμορφώθηκε σε 0,06% (1% το 2014 και 1,7% το 2013).

Ο αριθμός των ατόμων ικανά για εργασία (ηλικίας 15-64 ετών) διαμορφώθηκε το 2015 σε 4,210 εκατ. (4,101 εκατ. το 2014), ενώ το ποσοστό απασχόλησης ανήλθε στο 63,9% του εν δυνάμει ενεργού εργατικού δυναμικού, ποσοστό όμως χαμηλότερο έναντι του μέσου κοινοτικού όρου (66%). Το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε το 2015 στο 6,8% (συνολικά καταγεγραμμένοι άνεργοι 307.800), καταγράφοντας μείωση σε σχέση με το 2014 (7,8%).

Οι μέσες μηνιαίες μικτές απολαβές (μηνιαίος μισθός) διαμορφώθηκαν το 2015 σε 247.746 ουγγρικά φιορίνια-HUF, περίπου € 799 (το 2014 ήταν 237.000 HUF ή περίπου € 769), ενώ οι καθαρές αποδοχές ανέρχονται σε 162.275 HUF, ή περίπου € 524 (155.700 HUF/€ 505 το 2014). Το μηνιαίο επίδομα ανεργίας ανέρχεται σε 47.493 HUF (€ 153) το ελάχιστο έως και 79.155 HUF (€ 255) το μέγιστο. Το επίδομα ανεργίας καταβάλλεται επί τρεις μήνες και μετά διακόπτεται, ενώ δεν θεωρούνται άνεργοι όσοι εργάζονται επί πέντε το πολύ μήνες τον χρόνο σε δημόσια προγράμματα. Τους 5 αυτούς μήνες, το επίδομα απασχόλησης είναι € 260 μηνιαίως μικτά (81.180 HUF) ή € 170 καθαρά (53.100 HUF).

Μία συνοπτική εικόνα των προαναφερθέντων, παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

Κύρια οικονομικά μεγέθη			
	2015	2014	2013
ΑΕΠ	2,9%	3,5%	1,1%
Κατά κεφαλή ΑΕΠ	€ 11.056	€ 10.015	€ 9.911
Δημόσιο χρέος, ως % επί του ΑΕΠ	75,5%	80,3%	79,2%
Δημόσιο έλλειμμα, ως % επί του ΑΕΠ	2,2%	2,6%	2,2%
Πληθωρισμός	0,06%	1%	1,7%
Ανεργία	6,8%	7,8%	10,2%
Μέσος μηνιαίος μικτός βασικός μισθός	247.746 HUF (€ 799)	237.000 HUF (€ 769)	231.000 HUF (€ 757)

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Ουγγαρίας (MNB)

Οι διεθνείς οίκοι αξιολόγησης (Fitch, Moody's, Standards and Poor's), το 2010, μείωσαν την πιστοληπτική ικανότητα της Ουγγαρίας, ενώ το 2011 την υποβάθμισαν (τα δεκαετή ουγγρικά κρατικά ομόλογα) στην κατηγορία «σκουπιδιών» (junk bonds), αξιολόγηση που ισχύει έως και το τέλος του 2015. Στις 16 Σεπτεμβρίου 2016, ο διεθνής οίκος αξιολόγησης Standard & Poor's (S&P) αναβάθμισε το κρατικό αξιόχρεο της Ουγγαρίας από την κατηγορία BB+/B στην κατηγορία BB-/A3. Η αναβάθμιση σημαίνει πως η Ουγγαρία τοποθετήθηκε πλέον σε μια βαθμίδα όπου τα αξιόγραφα της θεωρούνται επένδυση.

Κυριότεροι λόγοι της αναβάθμισης της ουγγρικής οικονομίας ήταν τα συνεχή πλεονάσματα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, η μείωση του ποσοστού του δημοσίου χρέους σε σχέση με το ΑΕΠ και η μείωση της εξάρτησής της από ξένους δανειστές/ομολογιούχους.

Μέχρι το α' εξάμηνο του 2016, σημειώθηκε ομαλή διακύμανση της συναλλαγματικής ισοτιμίας έναντι των κυριότερων νομισμάτων, ευρώ, δολλαρίου ΗΠΑ και ελβετικού φράγκου, με μέση συναλλαγματική ισοτιμία : 1€=313,32, 1\$=277,41 HUF, 1CHF=285,85. Οι αντίστοιχες μέσες ετήσιες συναλλαγματικές ισοτιμίες για το 2015, ήταν: 1€=309,90HUF, 1\$=279,46 HUF, 1CHF=290,59 HUF.

4. Ενεργειακή πολιτική

Εκτιμάται ότι περίπου το 80% της κατανάλωσης φυσικού αερίου, στην Ουγγαρία, καλύπτεται από εισαγωγές ρωσικού φυσικού αερίου, το οποίο προμηθεύεται από την ρωσική Gazprom, μέσω ενός μόνο αγωγού που διέρχεται από την Ουκρανία.

Η Ουγγαρία τάσσεται υπέρ της διαφοροποίησης των ενεργειακών της πηγών, μετά και την ουκρανική κρίση στην προμήθεια φ/α, το Δεκέμβριο του 2008, ακολουθώντας μια ρεαλιστική προσέγγιση ως προς τις προσφερόμενες εναλλακτικές δυνατότητες. Σε αυτό το πλαίσιο εντάσσεται και η πολιτική κατασκευής αγωγών διασύνδεσης της με τις γειτονικές χώρες. Ήδη λειτουργούν οι αγωγοί διασύνδεσης με Σερβία, Ρουμανία, Κροατία και Σλοβακία, ενώ υπάρχει εκπόνηση μελέτης σκοπιμότητας για τη διασύνδεση των δικτύων με τη Σλοβενία. Παράλληλα έχει υπογραφεί κείμενο συμφωνίας για την υλοποίηση του σχεδίου “AGRI” (Azerbaijan-Georgia-Romania Interconnector), που προβλέπει την μεταφορά υδροποιημένου αζερικού φυσικού αερίου, δια μέσω Γεωργίας, στο ρουμανικό λιμάνι της Κωσταντζας, όπου θα επαναεριοποιείται και κατόπιν με επίγειο δίκτυο θα μεταφέρεται στην Ουγγαρία και στις λοιπές διασυνδεδεμένες χώρες (π.χ. Βουλγαρία, Μολδαβία).

Ύστερα από την ακύρωση, για ξεχωριστούς λόγους, των προωθούμενων λύσεων όπως οι αγωγοί “Nabucco” (που θα μετέφερε κασπιανό αέριο μέσω Τουρκίας, Βουλγαρίας και Ρουμανίας στην Ευρώπη) και “South Stream”, που θα χρησιμοποιείτο για τη διοχέτευση ρωσικού φυσικού αερίου μέσω Βουλγαρίας, Σερβίας, Ουγγαρίας προς την Αυστρία, προωθείται από ουγγρικής πλευράς, η ιδέα της επέκτασης του “Turkish Stream” (που θα εφοδιάζεται με ρωσικό φ/α), από τον Έβρο προς δυσμάς, μέσω του “Greek Stream” και τη διασύνδεσή του με τον νέο αγωγό “Tesla” που θα συνδέει την Ελλάδα με πΓΔΜ, Σερβία και Ουγγαρία. Πρόσφατα, 9 Σεπτεμβρίου τ.έ., το πλαίσιο της Συνόδου για τη Διασύνδεση των χωρών της Κεντρικής και Ν/Α Ευρώπης στον τομέα Φυσικού Αερίου (CESEC), υπεγράφη Κοινή Δήλωση (Joint Statement) των κυβερνήσεων των τεσσάρων χωρών Ελλάδος, Βουλγαρίας Ρουμανίας και Ουγγαρίας, με την οποία η Ουγγαρία προσχωρεί στον Κάθετο Διάδρομο. Σύμφωνα με την Κοινή Δήλωση (συν 1), ο Κάθετος Διάδρομος που θα ενώνει την Ελλάδα, τη Βουλγαρία, τη Ρουμανία και την Ουγγαρία, θα επιτρέπει, στη βάση της στρατηγικής της Ε.Ε. για την Ενεργειακή Ένωση, την ανεμπόδιστη και αμφίδρομη ροή φυσικού αερίου, ενώ παράλληλα θα αυξάνει τα περιθώρια ενεργειακής ασφάλειας και την διαφοροποίηση των ενεργειακών πηγών.

Όσον αφορά στην ηλεκτρική ενέργεια, σημειώνεται ότι 40% των αναγκών της χώρας καλύπτεται από τη χρήση πυρηνικής ενέργειας (ύπαρξη πυρηνικού εργοστασίου στην πόλη Paks, για το οποίο βρίσκεται σε εξέλιξη διαδικασία εκσυγχρονισμού από ρωσικών συμφερόντων επιχειρήσεις), ενώ το 3,5% της παραγωγής ρεύματος προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, το 90% των οποίων καλύπτεται από βιομάζα.

5. Το τραπεζικό σύστημα της Ουγγαρίας

Η συμμετοχή αλλοδαπών τραπεζών στο μερίδιο της τραπεζικής αγοράς αρχίζει σταδιακά και συρρικνώνεται, από 80% σε περίπου 55%-60%. Οι σημαντικότερες εξ αυτών είναι: K&H Bank Zrt, CIB National bank Zrt, Raiffeisen Bank Zrt, UniCredit Bank Hungary Zrt, CITIBANK Europa Plc, BNP Paribas Hungary. Η ουγγρική κυβέρνηση σε μια προσπάθεια “ουγγροποίησης” του τραπεζικού τομέα έχει προβεί σε εξαγορά αλλοδαπών τραπεζικών ιδρυμάτων, είτε εξ ολοκλήρου (MKB Bank Zrt από τη γερμανική Bayerische Landesbank, Budapest Bank Nyrt από την GE Capital’s) είτε ποσοστού αυτών (15% της αυστριακής Erste bank Hungary Zrt). Απώτερος στόχος της ουγγρικής κυβέρνησης είναι ποσοστό περί του 60% του τραπεζικού τομέα της Ουγγαρίας να ελέγχεται από εγχώριους επιχειρηματίες.

Οι 10 σημαντικότερες τράπεζες που δραστηριοποιούνται στην Ουγγαρία, που καταλαμβάνουν περί το 70%-75% του συνολικού ενεργητικού του τραπεζικού κλάδου, είναι οι εξής:

- OTP Bank Nyrt (www.otpbank.hu), ουγγρικών συμφερόντων
- K&H Bank Zrt (www.kh.hu), βελγικών συμφερόντων
- MKB Bank Zrt (www.mkb.hu), ουγγρικών συμφερόντων
- Erste bank Hungary Zrt (www.erstebank.hu), αυστρο/ουγγρικών συμφερόντων
- CIB National bank Zrt (www.cib.hu) ιταλικών συμφερόντων
- Raiffeisen Bank Zrt (www.raiffeisen.hu), αυστριακών συμφερόντων
- UniCredit Bank Hungary Zrt (www.unicreditbank.hu) αυστριακών συμφερόντων
- Budapest Bank Nyrt (www.budapestbank.hu), ουγγρικών συμφερόντων
- CITIBANK Europa Plc (www.citibank.hu) πολυεθνικών συμφερόντων
- BNP Paribas Hungary (www.bnpparibas.hu), γαλλικών συμφερόντων

Οι εμπορικές τράπεζες στην Ουγγαρία ανέρχονται σε 46, σύμφωνα και με την κατάσταση-μελών της Ουγγρικής Ένωσης Τραπεζών (Hungarian Banking Association, www.bankszovetseg.hu).

6. Μορφές επιχειρήσεων και διαδικασίες ίδρυσης εταιρείας στην Ουγγαρία

Οι νομικές προϋποθέσεις για την ίδρυση και λειτουργία μιας επιχείρησης στην Ουγγαρία δεν διαφοροποιούνται σε γενικές γραμμές από τα ισχύοντα στα υπόλοιπα κ/μ της Ε.Ε. Μια επιχείρηση μπορεί να λάβει μία από τις παρακάτω νομικές μορφές:

- Ομόρρυθμη Εταιρεία ΚΚΤ (Ο.Ε.)
- Ετερόρρυθμη Εταιρεία ΒΤ (Ε.Ε.)
- Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης ΚΦΤ (Ε.Π.Ε.)
- Ανώνυμη Εταιρεία ΡΤ (Α.Ε.). Διακρίνονται σε ΖΡΤ και ΝΥΡΤ. Οι ΝΥΡΤ είναι οι Α.Ε. που έχουν κυκλοφορήσει δημόσια μέρος ή το σύνολο των μετοχών τους.

Η πιο διαδεδομένη νομική μορφή για ξένες επιχειρήσεις στην Ουγγαρία είναι ΚΦΤ (Ε.Π.Ε.) ή ΖΡΤ/ΝΥΡΤ (Α.Ε.). Στις δύο πρώτες νομικές μορφές (ΚΚΤ-Ο.Ε. και ΒΤ-Ε.Ε.) τα μέλη ευθύνονται απεριόριστα για τις υποχρεώσεις της επιχείρησης και η λειτουργία τους είναι λιγότερο τυποποιημένη από αυτή των επόμενων δύο μορφών. Στις επιχειρήσεις με νομική μορφή ΚΦΤ, ΖΡΤ και ΝΥΡΤ οι μέτοχοι έχουν περιορισμένη ευθύνη μέχρι του ποσού της εταιρικής τους μερίδας ή του μετοχικού τους κεφαλαίου. Στην Ουγγαρία αλλοδαποί μπορούν να ιδρύσουν ή να γίνουν μέτοχοι σε εταιρείες ΚΦΤ, ΖΡΤ και ΝΥΡΤ είτε σαν φυσικά πρόσωπα είτε σαν νομικά πρόσωπα που υφίστανται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις του εσωτερικού δικαίου της χώρας προέλευσής τους.

7. Φορολογικό καθεστώς-Κοινωνική ασφάλιση

Το φορολογικό σύστημα στην Ουγγαρία έχει ως ακολούθως:

α. Εταιρικός φόρος

~~Ο επιβαλλόμενος επί των κερδών φόρος για επιχειρήσεις με κέρδη έως 500 εκατ. ουγγρ. φιορινιών HUF (περίπου € 1,9 εκατ.), είναι 10%. Στο υπόλοιπο του φορολογητέου ποσού επιβάλλεται αρχικός φόρος 19%. Πλέον, ο συντελεστής εταιρικού φόρου εισοδήματος είναι ενιαίος 9%, ο χαμηλότερος στην Ε.Ε.~~

Ποσοστά εταιρικής φορολογικής απόσβεσης:

- Μηχανολογικός εξοπλισμός: 14,5%
- Η/Υ: 33%
- Οχήματα: 20%
- Κτήρια: 2%-6%

Σε περιπτώσεις που δηλώνονται αρνητικά ή πολύ μικρά εταιρικά κέρδη, τότε η επιχείρηση φορολογείται επί μία τεκμαρτή φορολογική βάση, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει το 2% των συνολικών εσόδων μείον τη δαπάνη των πωληθέντων αγαθών. Ζημίες από το 2004 και εντεύθεν μπορούν να μεταφέρονται σε επόμενες χρήσεις με χρονολογικό ορίζοντα τη τετραετία. Οι Τοπικές Αυτοδιοικήσεις (ΟΤΑ) επιβάλλουν επίσης στις επιχειρήσεις της περιφέρειάς τους δημοτικό φόρο έως 2%. Δεν παρακρατείται φόρος επί της πληρωμής μερισμάτων από επιχείρηση σε άλλη επιχείρηση. Σημειώνεται ότι η νομοθεσία περί προώθησης επενδύσεων προβλέπει την υπό όρους δυνατότητα φορολογικών απαλλαγών.

β. Φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων

Υφίσταται ενιαίος φορολογικός συντελεστής ύψους 16% (flat tax), με σχέδια για περαιτέρω μείωσή του στο 15%.

γ. Εισφορές κοινωνικής ασφάλισης

Οι εισφορές κοινωνικής ασφάλισης έχουν ως εξής:

	Εργοδότης	Εργαζόμενος
Σύνταξη, υγεία + Ταμείο ανεργίας	27%	17%
Συνεισφορά στο Ταμείο Εκπαίδευσης	1,5%	-
Εφ' άπαξ μηνιαία καταβολή για υγειονομική περίθαλψη	1.950 HUF	

δ. Φ.Π.Α.

Ισχύει από 1^{ης} Ιανουαρίου 2012 νέος συντελεστής Φ.Π.Α. ύψους 27%.

Προτιμησιακός Φ.Π.Α 18% επιβάλλεται σε είδη πρώτης ανάγκης (άρτος, γαλακτοκομικά, εμφιαλ. νερό, κλπ) και στους λογαριασμούς των κεντρικών θερμάνσεων. Σε βιβλία και φάρμακα ισχύει Φ.Π.Α 5%. Στην παροχή τουριστικών υπηρεσιών ισχύει Φ.Π.Α 18% (μείωση από 25% για τόνωση της τουριστικής κίνησης). Επίσης για ειδικές κατηγορίες προϊόντων (καύσιμα, οινοπνευματώδη, καπνός) υφίσταται επιπλέον ειδικός φόρος κατανάλωσης.

8. Θεσμικό πλαίσιο επενδύσεων.

Τα επενδυτικά κίνητρα που προσφέρονται από την ουγγρική κυβέρνηση έχουν ως ακολούθως:

Σε περίπτωση που μία επένδυση δεν τυγχάνει συγχρηματοδότησης από την Ε.Ε., μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, η ουγγρική κυβέρνηση, στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάπτυξης, προσφέρει δέσμες επενδυτικών κινήτρων που περιλαμβάνουν:

- Επιδότησεις με μορφή άμεσης χρηματικής συνεισφοράς, με απόφαση της κυβέρνησης.
- Φοροαπαλλαγές.
- Επιδότησεις για εκπαίδευση προσωπικού.
- Επιδότησεις για δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Τα επενδυτικά κίνητρα εφαρμόζονται με μια σειρά επενδύσεων όπως:

1. Βιομηχανία/Μεταποίηση.
2. Επιχειρήσεις Έρευνας και Τεχνολογίας.
3. Περιφερειακά Κέντρα Παροχής Υπηρεσιών.
4. Επιχειρήσεις Διαχείρισης Συστημάτων Διανομής και Μεταφοράς Προϊόντων (Logistics).
5. Τουρισμός.

9. Ξένες επενδύσεις στην Ουγγαρία

Ο όγκος των Άμεσων Ξένων Επενδύσεων-ΑΞΕ το 2015 ανήλθε σε \$ 1,27 δισ. (έναντι \$ 4 δισ. το 2014), ενώ το συσσωρευμένο επενδυτικό κεφάλαιο, στην Ουγγαρία, παρουσίασε μείωση κατά 9,3% και διαμορφώθηκε από 98,3 δισ.στα \$ 92,1 δισ.

Άμεσες Ξένες Επενδύσεων-ΑΞΕ	2015	2014	2013	2012
Όγκος ΑΞΕ (σε δισ. USD)	1,270	4,039	3,097	14,375
Συσσωρευμένο επενδυτικό κεφάλαιο (σε δισ. USD)	92,132	98,360	108,231	104,017
Συσσωρευμένο επενδυτικό κεφάλαιο (% επί του ΑΕΠ)	76,4%	71,7%	81,1%	82%
Αριθμός πρωτογενών επενδύσεων (greenfield investments)	103	90	82	98

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Ουγγαρίας (MNB)

Οι κυριότερες επενδύσεις στην ουγγρική οικονομία, το 2015, προήλθαν από Γερμανία, Ρωσία καθώς επίσης και από Ολλανδία και Αυστρία.

Οι Άμεσες Ξένες Επενδύσεων-ΑΞΕ στην Ουγγαρία (\$ 92,1 δισ.) αφορούν σημαντικό αριθμό ξένων πολυεθνικών επιχειρήσεων διαφορετικών κλάδων της οικονομικής δραστηριότητας, οι οποίες επέλεξαν να εγκατασταθούν στην Ουγγαρία, είτε δημιουργώντας νέες μονάδες παραγωγής (green field investments), είτε εκσυγχρονίζοντας υπάρχουσες βιομηχανικές μονάδες μέσω εξαγορών. Ενδεικτικά αναφέρονται ορισμένες επιχειρήσεις σε αντίστοιχους τομείς δραστηριότητας:

- Αυτοκινητοβιομηχανία/ελαστικά: SUZUKI, AUDI, MERCEDES, OPEL-GM, HANKOOK, CONTINENTAL, MICHELIN
- ηλεκτρικών/ηλεκτρονικών συσκευών και τηλεφωνίας: ELECTROLUX, ERICSSON, SAMSUNG, PHILIPS, GRUNDIG, SIEMENS, GENERAL ELECTRIC, BOSCH, HUAWEI, SONY, IBM, HEWLETT-PACKARD, TELENOR, NOKIA, VODAFONE, MOTOROLA
- λιανεμπορίου/ειδών διατροφής: TESCO, AUCHAN, SPAR, UNILEVER, NESTLE, HEINZ, BAUHAUS, IKEA, HEINEKEN
- φαρμακοβιομηχανία/καλλυντικά: ASTRAZENECA, NOVARTIS, PFIZER, AKZONOBEL, GLAXOSMITHKLINE, SANOFI-AVENTIS, BOEHRINGER INGELHEIM, AVON COSMETICS, LOREAL, RHONE-POULENC
- προϊόντων υγιεινής/περιποίησης: COLGATE-PALMOLIVE, HENKEL, BEIERSDORF
- ενέργειας/λιπαντικά: EON, SHELL, AGIP, CASTROL
- διαφόρων βιομηχανικών εφαρμογών: ABB, SKF, FAG, GRUNDFOS

Είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι οι ξένες πολυεθνικές πραγματοποιούν το 80% του συνόλου της βιομηχανικής παραγωγής της Ουγγαρίας, με ποσοστό 60% αυτής της παραγωγής να εξάγεται.

Η Ουγγαρία, συγκαταλέγεται ανάμεσα στις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης με τις υψηλότερες κατά κεφαλήν Άμεσες Ξένες Επενδύσεις ύψους \$9.380 (Τσεχία: \$11.540, Σλοβακία: \$9.820, Βουλγαρία: \$6.450, Πολωνία: \$6.370, Ρουμανία: \$3.750). Εντούτοις λόγω των εφαρμοζόμενων πολιτικών, η Ουγγαρία χάνει την ανταγωνιστικότητά της, έναντι των γειτονικών χωρών, στην προσέλκυση επενδύσεων, οι οποίες, ευρισκόμενες και αυτές δίπλα στην γερμανική αγορά, έχουν ακολουθήσει διαφορετική πολιτική έναντι των ξένων επενδύσεων.

10. Επενδυτικό περιβάλλον

Η σημαντικότερη ίσως δυσκολία που αντιμετωπίζουν οι ξένοι επενδυτές στην Ουγγαρία είναι η υψηλή φορολογική επιβάρυνση της εργασίας, θέμα που η κυβέρνηση προσπαθεί να αμβλύνει με τη μείωση των εργοδοτικών εισφορών κοινωνικής ασφάλισης. Επίσης το περίπλοκο σύστημα τοπικής αυτοδιοίκησης με την ύπαρξη δημοτικών και κοινοτικών επιβαρύνσεων δυσχεραίνει τη ξένη επενδυτική δραστηριότητα.

Συνοψίζοντας, τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Ουγγαρίας είναι η γεωγραφική της θέση, το σύγχρονο οδικό δίκτυο και το καλά εκπαιδευμένο εργατικό δυναμικό, ενώ ως μειονεκτήματα θα μπορούσαν να αναφερθούν το μικρό μέγεθος της αγοράς, η χαμηλή αγοραστική δύναμη και τα γραφειοκρατικά εμπόδια.

11. Δημόσιοι Διαγωνισμοί/Κρατικές Προμήθειες

Στην ιστοσελίδα της Ουγγρικής Υπηρεσίας Δημοσίων Προμηθειών (Public Procurement Authority, www.kozbeszerzes.hu) δημοσιεύονται οι προκηρύξεις για δημόσιους διαγωνισμούς/κρατικές προμήθειες. Στον ανωτέρω διαδικτυακό τόπο, η πλειονότητα των ανακοινώσεων καταχωρείται στην ουγγρική γλώσσα, ενώ στην αγγλική αναφέρονται γενικές πληροφορίες για την Υπηρεσία, όπως λειτουργία της, στοιχεία επικοινωνίας, νομοθεσία και αντίστοιχα διατάγματα, εκδηλώσεις, κ.ά (σχετική πληροφόρηση υφίσταται με επιλογή της αγγλικής έκδοσης στην εισαγωγή).

Σε περίπτωση που ένας δημόσιος διαγωνισμός υπερβαίνει το ποσό των 50 εκατ. ουγγρ. φιορινιών-HUF, τότε η ανωτέρω Υπηρεσία, σε συνεργασία με τους ενδιαφερόμενους κρατικούς φορείς και οργανισμούς, προκηρύσσει διεθνή διαγωνισμό με παράλληλη δημοσίευση στην αντίστοιχη ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (<http://ted.europa.eu>), όπου οι τυχόν ενδιαφερόμενοι, μετά τη σχετική εγγραφή τους, μπορούν να αναζητήσουν τις πληροφορίες που τους ενδιαφέρουν (είδος και ποσό διαγωνισμού, υπηρεσίες κατάθεσης και αξιολόγησης των προτάσεων – φακέλλων, κ.ά).

Επιπροσθέτως υφίσταται και η ιστοσελίδα www.tender-ertesito.hu όπου επίσης δημοσιεύονται οι δημόσιοι διαγωνισμοί της Ουγγαρίας (στα ουγγρικά) ενώ στην ιστοσελίδα www.promitheies.gr υπάρχει η δυνατότητα αναζήτησης πληροφοριών στα ελληνικά για προμήθειες, διαγωνισμούς και προκηρύξεις στην Ουγγαρία, έναντι σχετικής χρέωσης.

12. Εμπορική πολιτική της Ουγγαρίας-Σήμανση-Συμμετοχή σε Διεθνείς Οργανισμούς

Η Ουγγαρία έχει συνάψει Συμφωνίες Αποφυγής Διπλής Φορολογίας με 67 χώρες και Συμφωνίες Αμοιβαίας Προστασίας Επενδύσεων με 57 χώρες, με σημαντικότερη την πρόβλεψη για απαγόρευση δήμευσης περιουσιακών στοιχείων, παρά μόνο για λόγους σημαντικού εθνικού συμφέροντος. Στη περίπτωση αυτή το ουγγρικό κράτος υποχρεούται σε καταβολή πλήρους αποζημίωσης. Οι σημαντικότερες διεθνείς συμφωνίες προστασίας εμπορίου και επενδύσεων, στις οποίες έχει προσχωρήσει η Ουγγαρία είναι:

- Mutual Investment Guarantee Association (MIGA)
- World Intellectual Property Organizations Conventions
- Madrid and Nice Agreements for the Registration and Classification of Trademarks

13. Διεθνείς εμπορικές συναλλαγές της Ουγγαρίας

Το εμπορικό ισοζύγιο της Ουγγαρίας παρουσιάζει σημαντικά πλεονάσματα, που οφείλονται κυρίως στη διάρθρωση των ουγγρικών εξαγωγών και στην υψηλή προστιθέμενη αξία που αυτές ενσωματώνουν, ενώ αντίστοιχη αύξηση παρουσιάζει και ο όγκος των εμπορικών της συναλλαγών. Ποσοστό άνω του 60% των εξαγωγών αφορά προϊόντα ξένων πολυεθνικών εγχωρίως παραγόμενα/κατασκευαζόμενα. Οι ουγγρικές εξαγωγές ανήλθαν, το 2015, σε € 90,539 δισ., έναντι εισαγωγών € 82,420 δισ. (το 2014 οι εξαγωγές ήταν σε € 84,505 δισ. και οι εισαγωγές € 78,231 δισ.), διαμορφώνοντας το εμπορικό πλεόνασμα σε € 8,119 δισ., έναντι € 6,274 δισ. το 2014

Οι εμπορικές συναλλαγές της Ουγγαρίας προσανατολίζονται, τόσο σε επίπεδο εξαγωγών όσο και σε επίπεδο εισαγωγών, προς τα υπόλοιπα κράτη-μέλη της Ε.Ε. Το 2015 ποσοστό 79% (ήτοι € 71,638 δισ.) επί του συνόλου των ουγγρικών εξαγωγών και ποσοστό 76,5% (ήτοι € 63,057 δισ.) επί του συνόλου των ουγγρικών εισαγωγών αποτελούσαν ενδοκοινοτικές συναλλαγές.

Στον παρακάτω πίνακα γίνεται μια σύντομη καταγραφή των προαναφερθέντων στοιχείων:

Αξία σε δισ. €						
Έτη	Σύνολο ουγγρικών εισαγωγών	Σύνολο ουγγρικών εισαγωγών από κ-μ της Ε.Ε.	Ποσοστό επί τοις %	Σύνολο ουγγρικών εξαγωγών	Σύνολο ουγγρικών εξαγωγών σε κ-μ της Ε.Ε.	Ποσοστό επί τοις %
2015	82,420	63,057	76,5%	90,539	71,638	79%
2014	78,231	58,900	75%	84,505	66,136	78%
2013	74,738	53,542	71%	81,293	62,639	77%
2012	73,297	51,956	70%	79,952	62,003	77%
2011	72,916	50,886	69%	79,977	62,036	77%
2010	65,933	44,974	68%	71,448	56,169	78%

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Ουγγαρίας (KSH)

Για την Ουγγαρία η Γερμανία παραμένει, διαχρονικά, ο κυριότερος εμπορικός της εταίρος, τόσο στις εξαγωγές όσο και στις εισαγωγές. Το 2015 ποσοστό 27,27% των ουγγρικών εξαγωγών (ήτοι € 24,692 δισ.) είχε προορισμό τη γερμανική αγορά ενώ οι εισαγωγές από τη Γερμανία κάλυψαν ποσοστό 25,55% του συνόλου των ουγγρικών εισαγωγών (ήτοι € 21,392 δισ.).

Σημαντικές επίσης χώρες-εταίροι της Ουγγαρίας, όσον αφορά στις ουγγρικές εξαγωγές, για το 2015, ήταν: Αυστρία, Ρουμανία, Σλοβακία, Ιταλία, Πολωνία, Τσεχία και Ην. Βασίλειο. Οι κυριότερες κατηγορίες εξαγόμενων προϊόντων από την Ουγγαρία περιλαμβάνουν: επιβατικά οχήματα, μηχανολογικό εξοπλισμό, οικιακές ηλεκτρικές συσκευές, ηλεκτρονικές συσκευές εικόνας και ήχου (τηλεοράσεις, video, dvd), δημητριακά, χημικά και πλαστικά προϊόντα, τηλεφωνικές συσκευές, ελαστικά, φαρμακευτικά παρασκευάσματα.

Αντίστοιχα στις κυριότερες χώρες-προμηθεύτριες της Ουγγαρίας το 2015, μετά τη Γερμανία, περιλαμβάνονται τόσο κοινοτικές όσο και μη κοινοτικές: Αυστρία, Ρωσία, Σλοβακία, Πολωνία, Κίνα, Τσεχία, Γαλλία, Ιταλία, Ολλανδία. Οι κυριότερες κατηγορίες εισαγομένων προϊόντων στην Ουγγαρία περιλαμβάνουν: επιβατικά οχήματα, μηχανολογικό εξοπλισμό, είδη διατροφής, οικιακές ηλεκτρικές συσκευές, χημικά και πλαστικά προϊόντα, ελαστικά, φαρμακευτικά παρασκευάσματα, κ.ά.

Αναφορικά με τις επιπτώσεις από τα εμπορικά μέτρα αντιποίνων της Ρωσικής Ομοσπονδίας στην ουγγρική οικονομία, παρατηρείται μια κάμψη των ουγγρικών εξαγωγών στη Ρωσία (2013: € 2,537 δισ., 2014: € 2,125 δισ., 2015: € 1,543 δισ.). Τα ουγγρικά προϊόντα που κυρίως πλήττονται, από τα εμπορικά μέτρα αντιποίνων, είναι το χοίρειο κρέας, τα κρέατα και παραπροϊόντα πουλερικών, τα νωπά φρούτα και λαχανικά, διάφορα είδη αλλαντικών και παρασκευασμάτων διατροφής. Σε περίπτωση όμως που τα εμπορικά αντίμετρα επεκταθούν σε βιομηχανικά είδη και προϊόντα με υψηλή προστιθέμενη αξία (οχήματα, ανταλλακτικά, βιομηχανικός εξοπλισμός, τηλεφ. συσκευές, συσκευές ήχου και εικόνας, ηλεκτρ. συσκευές, φαρμακευτικά σκευάσματα, κ.ά.) τότε εκτιμάται ότι θα υπάρξουν σοβαρότερες επιπτώσεις στο ουγγρικό εξαγωγικό εμπόριο με κατεύθυνση τη ρωσική αγορά.

14. Διμερείς οικονομικές και εμπορικές σχέσεις Ελλάδος-Ουγγαρίας

α. Διμερές θεσμικό πλαίσιο με την Ελλάδα

Οι Συμφωνίες που απαρτίζουν το διμερές θεσμικό πλαίσιο είναι:

- Συμφωνία Αεροπορικής Συνεργασίας (1963)
- Συμφωνία Διεθνών Οδικών Μεταφορών (1977)
- Συμφωνία Οικονομικής, Βιομηχανικής και Τεχνολογικής Συνεργασίας (1980)
- Συμφωνία Αποφυγής Διπλής Φορολογίας (1986)
- Συμφωνία Τουριστικής Συνεργασίας (1987)
- Συμφωνία Προώθησης και Προστασίας Επενδύσεων (1989)
- Συμφωνία Γεωργικής Συνεργασίας (2001)

β. Διμερείς Εμπορικές Συναλλαγές

Το διμερές εμπορικό ισοζύγιο, παραμένει διαχρονικά ελλειμματικό σε βάρος της Ελλάδος. Τα εισαγόμενα ουγγρικά προϊόντα στην Ελλάδα ενσωματώνουν υψηλό βαθμό προστιθέμενης αξίας, με συνέπεια τη διαχρονική διατήρηση ελλειμματικού διμερούς εμπορικού ισοζυγίου σε βάρος της Ελλάδας. Η σχέση δηλαδή εξαγωγών-εισαγωγών, το 2015 διαμορφώθηκε σε 1 προς 3.

- οι ελληνικές εξαγωγές στην Ουγγαρία (σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής) ανήλθαν, το 2015, σε € 108,6 εκατ. έναντι € 104,7 εκατ. το 2014 (αύξηση 3,7%)
- οι ελληνικές εισαγωγές από την Ουγγαρία διαμορφώθηκαν, το 2015, σε € 371,9 εκατ. έναντι € 310,0 εκατ. το 2014 (αύξηση 19,9%)
- το διμερές εμπορικό ισοζύγιο παραμένει, διαχρονικά, ελλειμματικό σε βάρος της Ελλάδος (2015: € 263,3 εκατ., 2014: € 205,4 εκατ.)
- ο όγκος του διμερούς εμπορίου σημείωσε σημαντική αύξηση τάξης 15,8% και ανήλθε σε € 480,5 εκατ. το 2015, από € 414,7 εκατ. το 2014

Ελληνικές εξαγωγές προς Ουγγαρία

(ποσά σε εκ. €)	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Εξαγωγές συνολικές	75,652	97,383	104,352	95,155	92,471	104,677	108,594
Πετρελαιοειδή (CN 27)	2,128	2,659	0,977	0,321	0,071	0,070	0,074
Εξαγωγές χωρίς πετρελαιοειδή	73,524	94,724	103,375	94,834	92,400	104,607	108,520

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή-ΕΛ.ΣΤΑΤ

Ελληνικές εισαγωγές από Ουγγαρία

(ποσά σε εκ. €)	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Εισαγωγές συνολικές	268,231	240,912	258,206	264,671	290,011	310,040	371,957
Πετρελαιοειδή (CN 27)	5,957	0,814	0,897	1,484	1,968	2,887	2,255
Εισαγωγές χωρίς πετρελαιοειδή	262,274	240,098	257.309	263,187	288,043	307,153	369,702

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή-ΕΛ.ΣΤΑΤ

Η σύνθεση των ελληνικών εξαγωγών στην Ουγγαρία περιλαμβάνει προϊόντα του πρωτογενούς τομέα με είδη διατροφής (εσπεριδοειδή, φρούτα, τρόφιμα) και των προϊόντων αλουμινίου (ράβδοι αλουμινίου, πλάκες και φύλλα αλουμινίου). Αρχίζει όμως σταδιακά να διαφοροποιείται και να περιλαμβάνει πλέον φαρμακευτικά προϊόντα λιανικής πώλησης και τηλεφωνικές συσκευές.

Τα εξαγόμενα ελληνικά αγροτικά προϊόντα στην Ουγγαρία, αντιμετωπίζουν ισχυρό ανταγωνισμό τόσο από την σημαντική εγχώρια παραγωγή σε τυροκομικά, σε σπορέλαια, σε φρούτα (φράουλες, καρπούζια, κλπ) και κηπευτικά (πιπεριές, ντομάτες, αγγούρια, λάχανα, κολοκύθια, μαρούλια, κ.ά.), όσο και από ευρωπαϊκές χώρες με ομοειδή εξαγωγικά αγροτικά προϊόντα (όπως η Ιταλία, η Ισπανία, η Ολλανδία, η Σλοβακία και η Ρουμανία) αλλά και εκτός χωρών της Ε.Ε. (Τουρκία, Σερβία, Ουκρανία). Επιπλέον υφίσταται και η συνήθης πρακτική του μέσου ούγγρου καταναλωτή να προτιμά τα εγχώρια αγροτικά προϊόντα έναντι των εισαγόμενων, συνήθως λόγω κόστους και ιδιοσυγκρασίας. Σε ορισμένες περιπτώσεις καταγράφεται επίσης ισχυρός ανταγωνισμός από χώρες, οι οποίες δεν παράγουν τα συγκεκριμένα αγροτικά προϊόντα (π.χ. πορτοκάλια, ροδάκινα), ωστόσο επειδή διαθέτουν μεγάλα κέντρα συγκέντρωσης και διανομής-logistics (Γερμανία), λειτουργούν ως σημεία μεταφόρτωσης.

Συγκριτικό πλεονέκτημα για τα ελληνικά αγροτικά προϊόντα, αποτελεί η πρόωμη παραγωγή τους, έναντι της ουγγρικής, σε προϊόντα όπως τα κηπευτικά/λαχανικά (ντομάτες, αγγούρια, λάχανα, μαρούλια, σπαράγγια) και τα φρούτα (λεμόνια, μανταρίνια, ακτινίδια, βερίκοκα, σουλτανίνα), ενώ προοπτικές περαιτέρω διεξόδου στην ουγγρική αγορά παρουσιάζουν οι ξηροί καρποί, τα όσπρια (φακές, φασόλια) και διάφορα κατεψυγμένα λαχανικά (αρακάς, καρότο, μπρόκολο, σπανάκι, κουνουπίδι).

Τα ελληνικά αγροτικά προϊόντα που το 2015, κατείχαν δεσπόζουσα θέση στις ουγγρικές εισαγωγές αγροτικών προϊόντων, αποτελώντας σημαντικό προμηθευτή της ουγγρικής αγοράς, ήταν: νωπά πορτοκάλια, φρέσκα καρπούζια, φράουλες φρέσκες, ρύζι σε θραύσματα και ρύζι μισολευκασμένο.

Όσον αφορά στα αγροτικά προϊόντα, προερχόμενα από χώρες-μέλη της Ε.Ε., αυτά καλύπτονται από τα εν ισχύ πιστοποιητικά (ποιοτικού, φυτοϋγειονομικού ελέγχου, κ.ά) που ορίζουν οι αντίστοιχοι κοινοτικοί κανονισμοί. Ωστόσο, η Ουγγρική Κρατική Αρχή Ποιοτικού Ελέγχου Τροφίμων καθώς και η Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή της Ουγγαρίας, βάσει της εγχώριας ισχύουσας νομοθεσίας, ορίζουν, από κοινού, ότι ο εισαγωγέας-διακινητής του εισαγόμενου προϊόντος είναι υποχρεωμένος για τη σωστή και πλήρη καταγραφή των σχετικών στοιχείων του προϊόντος στην ουγγρική γλώσσα (είδος, συστατικά, όνομα εισαγωγέα, χώρα προέλευσης, όνομα παραγωγού, κωδικό αριθμό καταχώρησης κ.ά.). Κατά το παρελθόν, στο πλαίσιο μιας προσπάθειας ενίσχυσης της ουγγρικής αγροτικής παραγωγής (καρπούζια), υπήρξαν κάποιες απόπειρες άνισης μεταχείρισης των εισαγόμενων αγροτικών προϊόντων, οι οποίες όμως κατόπιν σχετικών συντονισμένων ενεργειών τελικά ακυρώθηκαν.

Σχετικά με τα τυποποιημένα/παρασκευασμένα είδη διατροφής (όπως ελιές, ελαιόλαδο, τυροκομικά, προϊόντα ΠΟΠ & ΠΓΕ, κλπ) οι ελληνικές εξαγωγές στην ουγγρική αγορά καταλαμβάνουν σχετικά μικρά μερίδια αγοράς, δεχόμενα έντονο ανταγωνισμό από αντίστοιχα προϊόντα προέλευσης Ισπανίας, Ιταλίας (ελιές, ελαιόλαδο) και Γερμανίας, Πολωνίας, Σλοβακίας (τυροκομικά).

Οι διατροφικές συνήθειες των ούγγρων καταναλωτών διαφοροποιούνται, σε αρκετά σημεία όσον αφορά στην κατανάλωση παραδοσιακών προϊόντων μεσογειακής διατροφής, με ευρεία χρήση ζωικών ελαίων (κυρίως χοιρινό), σπορέλαιων (ηλιέλαιο, αραβοσιτέλαιο) καθώς και τυροκομικών προϊόντων (γιαούρτια, τυριά, γάλατα, βούτυρο). Σε συνδυασμό και με το σχετικά χαμηλό διαθέσιμο εισόδημα, οι προσπάθειες περαιτέρω προώθησης των ελληνικών αγροτικών προϊόντων δυσχεραίνονται σημαντικά. Επίσης η χρήση, σε ορισμένα προϊόντα (όπως το γιαούρτι) επωνυμιών, τοπίων και παραστάσεων, οι οποίες δίνουν την εντύπωση στον ούγγρο καταναλωτή ότι είναι ελληνικής προέλευσης, δυσχεραίνουν κάθε προσπάθεια.

Οι ανταγωνίστριες με την Ελλάδα χώρες, προκειμένου να αυξήσουν τα μερίδια αγοράς τους στην Ουγγαρία, υιοθετούν συγκεκριμένες προωθητικές ενέργειες διαφήμισης και προβολής των προϊόντων τους οι οποίες περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων:

- καταχωρήσεις στον έντυπο/ηλεκτρονικό τύπο και σε ιστοσελίδες (websites)
- συμπερίληψη στα διαφημιστικά φυλλάδια και πραγματοποίηση γευστιγνωσιών στα καταστήματα των supermarkets
- στοχευμένες δημοσιεύσεις σε κλαδικά περιοδικά
- πρόσκληση των αρμοδίων αγοραστών (Buying managers - buyers) να επισκεφθούν και να γνωρίσουν τους τόπους παραγωγής των αγροτικών προϊόντων
- συμμετοχή σε εξειδικευμένες κλαδικές εκθέσεις αγροτικών προϊόντων.

Κυριότερα εξαγόμενα προϊόντα από Ελλάδα προς Ουγγαρία (CN4) (Περίοδος 2008-2014 - ποσά σε εκατ. €)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Κυριότερα εξαγόμενα προϊόντα από την Ελλάδα (βάσει 4ψήφιας ανάλυσης Σ. Ο.)	8517:10,67	0805:13,38	0805:14,79	0805:13,32	0805:10,74	0805:12,22	0805:12,25
	8525:9,77	2008:4,45	8517:10,90	8517:12,44	7606:8,95	7606:9,40	7606:10,55
	0805:9,38	7610:3,77	7610:5,92	7606:9,11	3004:8,30	3004:8,12	3004:9,86
	7606:8,07	1006:3,74	2008:5,18	7610:7,47	8525:6,04	7411:5,86	7411:8,50
	2008:7,27	3004:3,26	7606:4,19	1006:7,02	1006:5,36	1006:5,10	1006:6,22
	7610:6,54	7606:3,15	1006:3,87	3004:4,88	7610:5,11	2008:3,92	3003:4,11
	1006:6,11	8517:2,79	0807:3,53	2008:4,80	2008:4,02	0807:2,47	0810:2,47
	8528:5,78	2710:2,04	2710:2,62	7306:2,15	3003:3,52	7610:2,22	2008:2,34
	2710:3,23	8525:1,71	3004:2,40	0810:1,95	0810:2,03	3102:2,17	7604:2,30
	8521:2,31	3903:1,67	7306:2,15	7411:1,61	7306:1,84	0810:1,68	0807:2,26

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή-ΕΛ.ΣΤΑΤ

Παρατηρήσεις: Επεξηγήσεις προϊόντων των δασμολογικών κλάσεων (CN4) της Συνδυασμένης Ονοματολογίας-ΣΟ.

0805: Εσπεριδοειδή νωπά ή ξερά.

0807: Πεπόνια συμπεριλαμβανομένων και των καρπουζιών, καρποί παπιάας, νωπά.

0810: Φράουλες, σμέουρα, βατόμουρα, φραγκοστάφυλα κάθε είδους.

0812: Καρποί και φρούτα προσωρινά διατηρημένα (π.χ. με διοξείδιο του θείου ή σε άλμη, θειωμένο νερό ή νερό), αλλά κατάλληλα για διατροφή στην κατάσταση που βρίσκονται.

1006: Ρύζι.

2008: Καρποί και φρούτα και άλλα βρώσιμα μέρη φυτών, αλλιώς παρασκευασμένα, με ή χωρίς προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών ή αλκοόλης.

2208: Αιθυλική αλκοόλη μη μετουσιωμένη με κατ'όγκο αλκοολικό τίτλο 80% vol ή περισσότερο.

2710: Λάδια από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα.

- 3003: Φάρμακα (εκτός από τα προϊόντα των κλάσεων 3002, 2005 ή 3006).
- 3004: Φάρμακα που αποτελούνται από προϊόντα αναμειγμένα ή μη αναμειγμένα, παρασκευασμένα για θεραπευτικούς ή προφυλακτικούς σκοπούς, που παρουσιάζονται με μορφή δόσεων, ή είναι συσκευασμένα για τη λιανική πώληση.
- 3102: Λιπάσματα ορυκτά ή χημικά αζωτούχα.
- 3903: Πολυμερή του στυρολίου, σε αρχικές μορφές.
- 3923: Είδη μεταφοράς ή συσκευασίας, από πλαστικές ύλες. Πώματα, καπάκια, καπούλια και άλλες διατάξεις κλεισίματος, από πλαστικές ύλες.
- 3924: Πιατικά, άλλα είδη νοικοκυριού ή οικιακής οικονομίας και είδη υγιεινής ή καλλωπισμού, από πλαστικές ύλες.
- 7306: Άλλοι σωλήνες κάθε είδους και είδη με καθορισμένη μορφή κοίλα (π.χ. συγκολλημένα, βιδωμένα, θηλυκωμένα), από σίδηρο ή χάλυβα.
- 7411: Σωλήνες από χαλκό.
- 7604: Ράβδοι και είδη καθορισμένης μορφής από αργίλιο.
- 7606: Πλάκες, ταινίες και φύλλα, από αργίλιο, με πάχος που υπερβαίνει τα 0,2 mm.
- 7608: Σωλήνες κάθε είδους από αργίλιο.
- 7610: Κατασκευές και μέρη κατασκευών από αργίλιο.
- 8517: Τηλεφωνικές συσκευές συνδρομητών στις οποίες συμπεριλαμβάνονται τα τηλέφωνα για κυψελοειδή δίκτυα ή άλλα για ασύρματα δίκτυα.
- 8521: Μαγνητοσκόπια (βίντεο) εγγραφής εικόνας και ήχου ή αναπαραγωγής του ήχου.
- 8525: Τηλεφωνικές Συσκευές μετάδοσης (πομποί) για τη ραδιοτηλεφωνία, τη ραδιοτηλεγραφία, τη ραδιοφωνία ή την τηλεόραση, είτε έχουν ενσωματωμένη συσκευή λήψης (δέκτη) ή συσκευή εγγραφής ή αναπαραγωγής του ήχου.
- 8528: Τηλεοπτικοί δέκτες, είτε έχουν ενσωματωμένους δέκτες είτε όχι.
- 8542: Ηλεκτρονικά ολοκληρωμένα κυκλώματα.
- 8544: Σύρματα και καλώδια (ό. συμπ. τα ομοαξονικά καλώδια) για ηλεκτροτεχνική χρήση, μονωμένα.
- 9950: Συναλλαγές κάτω ενός ορισμένου ορίου (Intra-special transactions below special limit).

Η Ελλάδα εισάγει από την Ουγγαρία κυρίως προϊόντα με ενσωματωμένη τεχνολογία, όπως επιβατικά οχήματα, οικιακές ηλεκτρικές συσκευές, συσκευές εικόνας και ήχου (τηλεοράσεις, video, dvd), ηλεκτρονικές συσκευές, τηλεφωνικές συσκευές, οπτικοακουστικά προϊόντα., ελαστικά, φαρμακευτικά παρασκευάσματα κ.α. Η πλειονότητα των προϊόντων αυτών κατασκευάζεται από θυγατρικές μεγάλων πολυεθνικών επιχειρήσεων, οι οποίες έχουν εγκαταστήσει στην Ουγγαρία εργοστάσια παραγωγής.

15. Ελληνικές επενδύσεις στην Ουγγαρία

Οι ελληνικές εταιρείες (μικτές και αμιγείς) που δραστηριοποιούνται στην Ουγγαρία είναι περίπου 120, με την πλειονότητά τους να ασχολείται με τον τομέα του τουρισμού (Γραφεία ταξιδίων) και του εμπορίου και κατά δεύτερο λόγο τον τομέα της βιομηχανίας, μεταφορών και παροχής υπηρεσιών. Εκτιμάται ότι σήμερα το σύνολο του ελληνικού επενδυμένου κεφαλαίου κυμαίνεται περί \$ 420 εκατ. Οι σημαντικότερες ελληνικές επενδύσεις στην Ουγγαρία είναι: CHIPITA HUNGARY KFT, “Coca Cola – 3E A.E.” (“Coca – Cola Beverages Hungary KFT”), M.J. Maillis Hungary KFT, SARANTIS HUNGARY KFT, NOTOS HUNGARY KFT, HELKON (NOTA) KFT.

16. Τουριστικός τομέας

Ο τομέας του τουρισμού αποτελεί σημαντικό κεφάλαιο στις διμερείς εμπορικές-οικονομικές σχέσεις, η Ελλάδα αποτελεί έναν ισχυρό πόλο έλξης για τους Ούγγρους, παρά την σημαντική άνοδο των ανταγωνιστών (ιδίως της Κροατίας). Το Γραφείο ΟΕΥ, σε συνεργασία με το Γραφείο ΕΟΤ Βιέννης, αρμόδιο και για Ουγγαρία, προωθεί συγκεκριμένες πρωτοβουλίες προβολής και προώθησης του ελληνικού τουριστικού προϊόντος στην Ουγγαρία. Το 2015 περίπου 146.000 Ούγγροι επισκέφθηκαν την Ελλάδα, είτε μέσω οργανωμένων τουριστικών πακέτων είτε ιδιωτικώς. Ο αντίστοιχος αριθμός των Ελλήνων τουριστών στην Ουγγαρία, ήταν περίπου 44.000. Σημαντικός

ακόμα αριθμός αυτών των επισκεπτών έρχεται σε εορταστική περίοδο (Χριστουγέννων-Πρωτοχρονιάς).

Η Ελλάδα αποτελεί έναν ισχυρό πόλο έλξης για τους Ούγγρους, παρά την σημαντική άνοδο των ανταγωνιστών μας (κυρίως Κροατία και Τουρκία). Εκτιμάται ότι, σε ετήσια βάση, περίπου 80.000-100.000 Ούγγροι τουρίστες επισκέπτονται την Ελλάδα, κυρίως μέσω οδικής πρόσβασης. Σε συνεργασία με το Γραφείο ΕΟΤ Βιέννης, αρμόδιο και για Ουγγαρία, πραγματοποιούνται στοχευμένες δράσεις προβολής και προώθησης του ελληνικού τουριστικού προϊόντος στην ουγγρική αγορά, όπως εκδηλώσεις γνωριμίας (λ.χ. μετάβαση τουριστικών πρακτόρων στην Ελλάδα), επισκέψεις προβολής (π.χ. δημοσιογράφων), διοργανώσεις προώθησης (π.χ. τριήμερες εκδηλώσεις, σε ετήσια βάση, των «Ελληνικών Ημερών» τουριστικής, γαστρονομικής και πολιτιστικής προβολής στην Κεντρική Κλειστή Αγορά Βουδαπέστης).

Τουριστική κίνηση

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Αφίξεις από Ουγγαρία στην Ελλάδα	70.894	109.160	69.756	69.789	80.623	89.064	146.380
Αφίξεις στην Ουγγαρία από την Ελλάδα	35.849	35.422	41.901	33.470	35.486	41.754	44.204

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή-ΕΛ.ΣΤΑΤ & Στατιστική Υπηρεσία της Ουγγαρίας-KSH

17. Τομέας μεταφορών

Στις χερσαίες οδικές μεταφορές συχνά δημιουργούνται προβλήματα στους Έλληνες διεθνείς μεταφορείς, οι οποίοι εκτελούν μεταφορές προς την Ουγγαρία ή τη διασχίζουν transit.

Από 1ης Ιανουαρίου 2015, τέθηκε σε εφαρμογή, στις οδικές μεταφορές στην Ουγγαρία, το Ηλεκτρονικό Σύστημα Ελέγχου Οδικής Διακίνησης Εμπορευμάτων-EKAER. Το εν λόγω σύστημα προβλέπει την υποχρέωση δήλωσης:

- για τις αποκτήσεις αγαθών ή άλλες εισαγωγές από άλλα κράτη μέλη της Ε.Ε. που μεταφέρονται στο έδαφος της Ουγγαρίας,
 - για τις παραδόσεις αγαθών ή άλλες εξαγωγές από το έδαφος της Ουγγαρίας που μεταφέρονται σε άλλα κράτη μέλη της Ε.Ε,
- καθώς επίσης
- για τις πρώτες φορολογητέες παραδόσεις αγαθών προς εγχώρια κατανάλωση που δεν προορίζονται για τον τελικό χρήστη, εφόσον εκτελούνται από όχημα που υπόκειται σε καταβολή διοδίων (δηλ. μεικτού βάρους άνω των 3,5 τόνων).

Η μη συμμόρφωση με τους προβλεπόμενους κανονισμούς, που αφορούν στην μεταφορά και διακίνηση φορτίων, επιφέρει υψηλά πρόστιμα, σοβαρές καθυστερήσεις και ασυνέπεια στην παράδοση των φορτίων στον τελικό τους προορισμό.

Μικρότερου ύψους πρόστιμα επιβάλλονται σε περιπτώσεις μεταβολής βάρους ζύγισης του ίδιου φορτίου ανά τελωνείο στην Ουγγαρία ή στη σωστή και πλήρη αναγραφή όλων των ζητούμενων διοικητικών στοιχείων (επωνυμία, ταχογράφοι, κ.α.).

Προς αντιμετώπιση των προαναφερθεισών δυσκολιών παρέχεται κάθε δυνατή διευκόλυνση και υποστήριξη, προς τους Έλληνες διαμεταφορείς έναντι των αρμοδίων ουγγρικών τελωνειακών και αστυνομικών αρχών, προκειμένου να υπάρξει ικανοποιητική διευθέτηση των εκκρεμοτήτων με παράλληλη παράσταση έναντι των αρμοδίων ουγγρικών φορέων.

Από 1^{ης} Ιουλίου 2013, ετέθη σε εφαρμογή το ηλεκτρονικό σύστημα διοδίων, το οποίο υπολογίζει το τέλος χρήσης του συγγρικού οδικού δικτύου, συνολικού μήκους 6.513 χλμ. Το τέλος χρήσης υπολογίζεται ανά διανυόμενο χιλιόμετρο (διανυθείσα απόσταση) και όχι βάσει ημερολογιακής χρήσης. Το σύστημα αφορά ανεξαιρέτως, όλα τα επαγγελματικά φορτηγά μικτού βάρους άνω των 3,5 τόννων, με υποχρεωτική την καταβολή τελών χρήσης, ενώ αυτό το σύστημα είσπραξης ηλεκτρονικών διοδίων, με την ονομασία HU-GO, πληροί τις απαιτήσεις της Ε.Ε. και τις σχετικές Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας ΤηλεΔιοδίων, παράλληλα τα επιβαλλόμενα τέλη χρήσης είναι τα ανώτερα επιτρεπτά βάσει των Κοινοτικών Κανονισμών.

Οι εταιρείες διεθνών μεταφορών και οι ιδιώτες διαμεταφορείς διεθνών οδικών μεταφορών έχουν την υποχρέωση να εγγραφούν στο ανωτέρω σύστημα διοδίων. Οι τρόποι εγγραφής είναι δύο: είτε μέσω ειδικής ηλεκτρονικής συσκευής είτε μέσω προ-πληρωμένου εισιτηρίου. Ανάλογα με τη συχνή ή όχι χρήση του συγγρικού οδικού δικτύου οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επιλέξουν τη λύση που τους εξυπηρετεί/συμφέρει καλύτερα (η συγγρική πλευρά θεωρεί ότι στην περίπτωση συχνών διελεύσεων, ενδείκνυται η χρήση της ειδικής ηλεκτρονικής συσκευής). Στην περίπτωση προ-πληρωμής εισιτηρίου, η χρονική διάρκεια του είναι δύο (2) ημερολογιακές ημέρες πριν την πραγματοποίηση της διέλευσης, ενώ στην περίπτωση που αγορασθεί αυθημερόν η διάρκεια ισχύος του είναι μία (1) ημερολογιακή ημέρα και για μία συγκεκριμένη διέλευση.

Είναι απαραίτητο σε κάθε περίπτωση να καταγραφούν τα κάτωθι στοιχεία των φορτηγών αυτοκινήτων:

- κωδικός χώρας
- συνοριακό σημείο εξόδου/εισόδου
- αριθμός κυκλοφορίας οχήματος
- αριθμός αξόνων
- ανώτατο επιτρεπόμενο μικτό βάρος
- ύψος οχήματος
- κατάταξη περιβαλλοντικής προστασίας (EURO 1, 2, 3 κλπ)
- ενημέρωση σημείων στάθμευσης (4 το μέγιστο)

Σε κάθε περίπτωση, για την ομαλή και απρόσκοπτη οδική διέλευση, μέσω Ουγγαρίας, είναι σημαντικός ο εκ των προτέρων προγραμματισμός της συγκεκριμένης ημερομηνίας εισόδου και της διαδρομής. Ο έλεγχος για τη σωστή τήρηση των διαδικασιών διέλευσης και πληρωμής πραγματοποιείται από 74 ειδικά σταθερά σημεία ελέγχου/πύλες και από 45 κινητές μονάδες.

Στην ιστοσελίδα www.hu-go.hu, υπάρχει η δυνατότητα εγγραφής στο ηλεκτρονικό σύστημα διοδίων, ενώ παρέχονται, στους ενδιαφερόμενους, επιπρόσθετες αναλυτικές πληροφορίες (σε ουγγρικά, αγγλικά και γερμανικά), προκειμένου να υπάρξει εξοικείωση με το εν λόγω σύστημα.

18. Γενικά στοιχεία για τον κλάδο τροφίμων στην Ουγγαρία

Στην Ουγγαρία έχουν αναπτυχθεί οι μεγάλες αλυσίδες σούπερ-μάρκετ (πολυεθνικών συμφερόντων κατά κύριο λόγο), τα πολυκαταστήματα, οι υπερ-αγορές (hypermarkets) ενώ παρουσία έχουν και «εκπτώτικές» αλυσίδες καταστημάτων. Από πλευράς όγκου και αξίας πωλήσεων, οι μεγάλες αλυσίδες σούπερ-μάρκετ (TESCO, SPAR, AUCHAN, METRO) κατέχουν τη «μερίδα του λέοντος». Υπάρχουν επίσης περί τις 10.000 ανεξάρτητα μαγαζιά και καταστήματα λιανικής, οργανωμένα σε μεγάλες ομάδες κοινοπραξιών: CBA, COOP Hungary και Real Hungaria, οι οποίες μαζί αντιπροσωπεύουν μία υπολογίσιμη δύναμη στο λιανεμπόριο.

Ο τομέας των «εκπτώτικών» αλυσίδων καταστημάτων παρουσιάζει επίσης σημαντική δραστηριότητα τα τελευταία χρόνια. Οι αλυσίδες αυτές έγιναν ιδιαίτερα δημοφιλείς στον μέσο Ούγγρο καταναλωτή που τις θεωρεί περισσότερο προσιτές, από οικονομικής απόψεως, σε σχέση με τα παραδοσιακά καταστήματα. Οι αλυσίδες LIDL και ALDI έχουν επεκτείνει σε σημαντικό βαθμό την

απήχησή τους στο καταναλωτικό κοινό και έχουν επεκταθεί με ένα ευρύ δίκτυο υποκαταστημάτων. Αντίστοιχα στην επαρχία δυναμική παρουσία διαθέτουν οι «εκπτώτικες» αλυσίδες PENNY MARKET και PROFI.

Παρά τον αυξανόμενο αριθμό των σύγχρονων υπεραγορών, τα ανεξάρτητα τοπικά καταστήματα τροφίμων, συμμετέχουν ενεργά στο λιανικό εμπόριο, ιδιαίτερα στις μικρές επαρχιακές πόλεις. Όμως σε αυτά τα μαγαζιά υπάρχει περιορισμένος αποθηκευτικός χώρος, με αποτέλεσμα να προμηθεύονται μικρές ποσότητες και να περιορίζονται στις καθημερινές ανάγκες του καταναλωτή. Σύμφωνα με σχετικές έρευνες, το 1/3 των πωλήσεων λιανικής προέρχεται από τα καταστήματα που είναι μικρότερα των 400 τ.μ., ενώ τα μίνι-μάρκετ με εμβαδόν μικρότερο των 50 τ.μ. προμηθεύουν το 1/4 της εγχώριας αγοράς.

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Eurostat η Ουγγαρία είναι η τέταρτη φθηνότερη, σε κόστος, χώρα από τις 28 της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μόνον η Βουλγαρία, Ρουμανία και Πολωνία, σύμφωνα με την έρευνα που διεξήχθη, διέθεταν χαμηλότερες τιμές καταναλωτή στα είδη διατροφής και τις υπηρεσίες, ενώ στα ποτά και στον καπνό η Ουγγαρία ήταν η χαμηλότερη σε κόστος.

Με βάση τον μέσο ευρωπαϊκό όρο (100 μονάδες), οι τιμές στα είδη διατροφής και τις υπηρεσίες στην Ουγγαρία ήταν στο 64% του μέσου ευρωπαϊκού όρου (Βουλγαρία 51%, Ρουμανία και Πολωνία 60%). Υπενθυμίζουμε ότι στην Ουγγαρία οι μέσες μηνιαίες μικτές απολαβές (μηνιαίος μισθός) διαμορφώθηκαν το 2015 σε 247.746 ουγγρικά φιορίνια-HUF, περίπου € 799. Το ύψος των καθαρών αποδοχών το 2015 ανήλθε σε 162.275 HUF (περίπου € 524), με το βασικό μισθό του ανειδίκευτου εργατή το 2015 να ανέρχεται σε 110.000 HUF (περίπου € 355).

19. Σήμανση προϊόντων, προωθητικές ενέργειες διαφήμισης και προβολής

Τα προϊόντα προέλευσης από χώρες-μέλη της Ε.Ε. καλύπτονται από τα εν ισχύ πιστοποιητικά που ορίζουν οι αντίστοιχοι κοινοτικοί κανονισμοί. Ωστόσο, η Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή της Ουγγαρίας, βάσει της εγχώριας ισχύουσας νομοθεσίας, ορίζει ότι ο εισαγωγέας-διακινητής του εισαγόμενου προϊόντος είναι υποχρεωμένος για τη σωστή και πλήρη καταγραφή των σχετικών στοιχείων του προϊόντος στην ουγγρική γλώσσα (είδος, όνομα εισαγωγέα, χώρα προέλευσης, όνομα παραγωγού, κωδικό αριθμό καταχώρησης κ.ά.). Η πλέον συνήθης και οικονομική πρακτική σε αυτές τις περιπτώσεις είναι η τοποθέτηση μιας μικρής αυτοκόλλητης ταινίας στη συσκευασία του προϊόντος, προκειμένου να ενημερωθεί ο καταναλωτής στην ουγγρική γλώσσα, διατηρώντας την ήδη υπάρχουσα ετικέτα στην ελληνική ή αγγλική. Σε άλλες περιπτώσεις, κατόπιν υποδείξεως και συνδρομής του εισαγωγέα, δημιουργείται μια νέα ετικέτα, η οποία θα περιέχει τις απαραίτητες πληροφορίες στην ουγγρική (σε αρκετά προϊόντα συναντάται η καταγραφή του προϊόντος σε πολλές γλώσσες).

Αναφορικά με τις προωθητικές ενέργειες για τη διαφήμιση ενός προϊόντος στην ουγγρική αγορά, αυτές συνήθως επιτυγχάνονται σε στενή συνεργασία με τον αντιπρόσωπο-εισαγωγέα στην Ουγγαρία, ο οποίος διαθέτοντας την κατάλληλη γνώση της αγοράς επιλέγει και προτείνει εκείνες τις κινήσεις που θα συμβάλλουν στη σωστή τοποθέτηση και προώθηση του προϊόντος. Υπό το πρίσμα των ανωτέρω μια διαφημιστική δράση για προώθηση προϊόντων περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, καταχωρήσεις στον έντυπο και ηλεκτρονικό ουγγρικό τύπο, σε ιστοσελίδες (websites), συμπερίληψη σε ενημερωτικά φυλλάδια, στοχευμένες δημοσιεύσεις και παρουσιάσεις, προσφορά δώρων, συμμετοχή σε εκδηλώσεις κ.ά.

Επίσης υφίσταται και η δυνατότητα καταχώρησης αγγελίας εκ μέρους των ενδιαφερομένων εταιρειών (στην ουγγρική), σχετικά με την αναζήτηση αντιπροσώπου ή συνεργάτη, με σύντομη περιγραφή της εταιρείας και των προϊόντων που θέλουν να προωθήσουν στην ουγγρική αγορά.

20. Επιχειρηματική δραστηριοποίηση στην ουγγρική αγορά

Οι ελληνικές επιχειρήσεις προκειμένου να δραστηριοποιηθούν με επιτυχία στην Ουγγαρία, θα πρέπει να ακολουθήσουν μια μεθοδική και συστηματική προσέγγιση της αγοράς, ώστε να υπάρξει η σχετική εξοικείωση με τις ουγγρικές επιχειρήσεις και να δημιουργηθεί η απαραίτητη εμπορική εμπιστοσύνη.

Το μικρό μέγεθος της αγοράς και η χαμηλή αγοραστική δύναμη του μέσου ούγγρου καταναλωτή (είτε αυτό αφορά είδη διατροφής, ένδυσης, υπόδησης, εξοπλισμού οικιών, μηχανολογικού εξοπλισμού, υλικών οικοδομής, κλπ) θα πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπ' όψιν, προκειμένου οι ελληνικές εξαγωγικές επιχειρήσεις, να μπορούν να προσφέρουν προϊόντα με αξιόλογο συγκριτικό πλεονέκτημα έναντι των υπολοίπων ανταγωνιστών (εγχώριων και ξένων) με παρεμφερή προϊόντα. Προϊόντα τα οποία αποτελούν υποκατάστατα ή ανταγωνιστικά αντίστοιχων ουγγρικών προϊόντων αντιμετωπίζονται με διστακτικότητα, σκεπτικισμό και δεν τυγχάνουν ίσης αντιμετώπισης. Σε γενικές γραμμές όμως οι οικονομίες των δύο χωρών είναι συμπληρωματικές, αποτελώντας τη βάση για περαιτέρω ανάπτυξη του διμερούς εμπορίου.

Επίσης για να πεισθούν οι ουγγρικές επιχειρήσεις στη διαφοροποίηση των προμηθευτών τους ή στη διακοπή μακροχρόνιων συνεργασιών, θα πρέπει οι ελληνικές επιχειρήσεις να κερδίσουν την αποδοχή τους. Η εμπορική νοοτροπία των ουγγρικών επιχειρήσεων καθορίζεται και από την γεωγραφική και πολιτισμική εγγύτητα με οικονομικά και εμπορικά ισχυρές χώρες (Αυστρία, Γερμανία, Ιταλία, Τσεχία) και τις προσανατολίζει σε αναζήτηση συνεργασιών με επιχειρήσεις των χωρών αυτών, που χαρακτηρίζονται ως τεχνολογικά προηγμένες.

Ειδικότερα όσον αφορά στα βιομηχανικά και επαγγελματικά προϊόντα, οι ελληνικές επιχειρήσεις δεν είναι όσο θα έπρεπε γνωστές στη ουγγρική αγορά. Τομείς δραστηριότητας ελληνικών επιχειρήσεων που αφορούν όπως στην κατασκευή μηχανολογικού εξοπλισμού και εργαλείων, δομικών και κατασκευαστικών υλικών, ηλεκτρολογικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, χημικών και πλαστικών προϊόντων, αγροτεχνολογίας, απλώς για αναφέρουμε ενδεικτικά ορισμένους εξ αυτών, δεν τυγχάνουν ανάλογης αναγνωρισιμότητας. Η αποτελεσματική προσέγγιση των ουγγρικών επιχειρήσεων απαιτεί προσωπική επαφή, γνωριμία και επίσκεψη των εγκαταστάσεων για να δημιουργηθεί και το κατάλληλο επιχειρηματικό περιβάλλον. Όπως πάντα η τιμή του προϊόντος αποτελεί καθοριστικό παράγοντα χωρίς όμως να μπαίνουν σε δεύτερη μοίρα και άλλες παράμετροι, όπως: η ποιότητα κατασκευής, η αξιοπιστία στους χρόνους παράδοσης, η παροχή επαρκούς τεχνικής υποστήριξης, ο διακανονισμός των τρόπων πληρωμής.

Οι ελληνικές επιχειρήσεις καλούνται έτσι να αντιμετωπίσουν την διπλή πρόκληση του ανταγωνισμού τόσο έναντι των εγχώριων επιχειρήσεων όσο και έναντι των υπολοίπων ξένων. Η σωστή επιλογή ενός αντιπροσώπου με γνώση της αγοράς αποτελεί συνήθως τον προσφορότερο τρόπο για την είσοδο στην αγορά και την ανάπτυξη των εξαγωγών. Για την επιλογή όμως του κατάλληλου ατόμου είναι αναγκαία η επίσκεψη στην αγορά και η προσωπική επαφή με τους εν δυνάμει αντιπροσώπους. Η συμμετοχή ή η επίσκεψη στελεχών ελληνικών επιχειρήσεων σε Εκθέσεις που διοργανώνονται στην Ουγγαρία μπορεί να συνεισφέρει στις επιχειρηματικές επαφές και στην παρουσίαση των πραγματικών δυνατοτήτων των ελληνικών επιχειρήσεων. Οι κυριότερες εξ αυτών, ανά κλάδο, είναι:

- AGRO+MASH EXPO-International Agriculture and Agricultural Machinery Exhibition
- CONSTRUMA-International Building Trade Exhibition
- HUNGAROTHERM- International Trade Exhibition for Heating Ventilation, Air-Condition Technology And Sanitation
- INDUSTRY DAYS -International Industrial Trade Exhibition
- MACH-TECH- International Trade Exhibition of Machine Manufacturing and Welding
- RENE0 -Central Europe, International Trade Fair for Renewable Energy and Efficiency
- SIRHA -International Food, Drink, Food Processing and Hospitality Trade Fair

- Technology
- UTAZAS - International Tourism Exhibition

Οι σημαντικότεροι διοργανωτές Εκθέσεων στην Ουγγαρία είναι:

-HUNGEXPO C.Co. Ltd., που αποτελεί και τον επίσημο εκθεσιακό φορέα της Ουγγαρίας

Δ/νση: H-1101 Budapest Albertirsai út 10

Τηλ.: +36 1 263 6000

e-mail: hungexpo@hungexpo.hu, info@hungexpo.hu

Fax: +36 1 2636098

Ιστοσελίδα: www.hungexpo.hu

-Syma Syma Sport- and Event Centre

Δ/νση: 1146 BUDAPEST, 1 Dózsa György Avenue

Τηλέφωνο: +36 1 4601163

e-mail: syma@syma.hu

Ιστοσελίδα: www.syma.hu